

๒๕๖๕.สรุปย่อเนื้อหา-ปัญหา ข้อสอบธรรมศึกษาชั้นตรี วิชาเบญจศีลเบญจธรรม ระดับมัธยมศึกษา บทที่ ๑ ว่าด้วยวินัย

ความหมายของศีล

ศีล กล่าวตามความหมายของศัพท์ มี ๔ ความหมาย คือ

- ๑) ศีล แปลว่า ยอด คือทำให้ผู้รักษากลายเป็นยอดคน
- ๒) ศีล แปลว่า ปกติ คือทำให้ผู้รักษามีชีวิตที่ปกติสุข
- ๓) ศีล แปลว่า เย็น คือทำให้ผู้รักษามีความเย็นกายเย็นใจ
- ๔) ศีล แปลว่า ปลอดภัย คือมีความโล่งใจ เบาใจ ไม่เดือดร้อน

ศีลคือการรักษาปกติของมนุษย์

บรรดามนุษย์ผู้เกิดมาในโลกนี้ ย่อมมีรูปร่างความประพฤติแตกต่างกันไปต่างๆ นานา เช่น รูปร่างงามบ้างรูปร่างทรามบ้าง ความประพฤติดีบ้าง ความประพฤติเลวบ้าง เป็นต้น นักปราชญ์มีพระพุทธรเจ้า เป็นต้น จึงได้กำหนดแบบแผน สำหรับเป็นหลักในการปรับปรุงความประพฤติของมนุษย์ เรียกว่า ศีล เพื่อให้มนุษย์ได้ประพฤติตนเป็นคนดีอย่างสม่ำเสมอเว้นจากการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ข้อที่ท่านได้บัญญัติเป็นเบื้องต้น มีองค์ ๕ คือ

- ๑) เว้นจากการฆ่าสัตว์
- ๒) เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการแห่งขโมย
- ๓) เว้นจากการประพฤติดิฉันในกาม
- ๔) เว้นจากการกล่าวคำเท็จ

๕) เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัยความมุ่งหมายในการรักษาศีล

- ๑) เพื่อป้องกันความทุกข์ ความเดือดร้อน และความเสื่อมเสียไม่ให้เกิด ทั้งแก่ตนและผู้อื่นในชาติปัจจุบัน
- ๒) เพื่อให้เกิดความสุข ความดีงาม ในการดำเนินชีวิต
- ๓) เพื่อให้เกิดความสงบเย็นแก่ตนเอง ครอบครัวสังคม
- ๔) เพื่อป้องกันชีวิตในภพชาติต่อไป คือการเกิดในภพภูมิที่ดี
- ๕) เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณธรรมที่สูงยิ่งขึ้น ได้แก่ สมาธิ และปัญญา อันจะทำให้บรรลุมรรคผล

๑. หลักปฏิบัติเบื้องต้นแห่งการทำความดี ได้แก่ข้อใด ?

ก. รักษาศีล	ข. เจริญสมาธิ
ค. อบรมปัญญา	ง. เจริญภาวนา

๒. การรักษาศีล เป็นการปฏิบัติตนตามข้อใด ?

ก. ข้อห้าม	ข. กฎเกณฑ์
ค. ระเบียบ	ง. ข้อบังคับ

๓. เครื่องป้องกันความชั่วทางกายวาจา คือข้อใด ?

ก. ศีล	ข. สมาธิ
ค. ปัญญา	ง. ภาวนา

๔. บุคคลควรมีสิ่งใด เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ?

ก. ทาน	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ภาวนา

๕. วัตถุประสงค์ของการบัญญัติศีล คืออะไร ?

ก. ทำให้สงบ	ข. ละกิเลส
ค. ผีกายวาจา	ง. ดับทุกข์

๖. ศีล คือการรักษา ... ของมนุษย์ให้เป็นปกติ ?

ก. กาย	ข. วาจา
ค. ใจ	ง. กาย วาจา

๗. ศีลแต่ละข้อ มีคำเรียกว่าอะไร ?

ก. องค์	ข. รูป
ค. ลิกขาบท	ง. มาตรา

บทที่ ๒ ว่าด้วยเบญจศีล

๑. เบญจศีล ๕ ลิกขาบท

ลิกขาบทที่ ๑ มีข้อห้าม ๓ ประการ คือ การฆ่า การทำร้ายร่างกาย และการทรมาน การบัญญัติลิกขาบทนี้ เพ่งเมตตาจิตเป็นใหญ่

สิกขาบทที่ ๒ มีข้อห้าม ๓ ประการ คือ โจรกรรมอนุโลมโจรกรรม และฉายาโจรกรรม การบัญญัติสิกขาบทนี้ มุ่งความประพฤติชอบธรรมในทรัพย์ของผู้อื่น

สิกขาบทที่ ๓ มีข้อห้ามมิให้ประพฤติดีกในกามทั้งหญิงและชาย การบัญญัติสิกขาบทนี้ มุ่งความประพฤติมิให้ผิดประเวณีเป็นใหญ่

สิกขาบทที่ ๔ มีข้อห้าม ๓ ประการ คือ มุสา อนุโลมมุสาและปฎิสสวะ การบัญญัติสิกขาบทนี้ มุ่งความสัตย์เป็นใหญ่

สิกขาบทที่ ๕ มีข้อห้าม ๒ ประการ คือ ตีมน้ำเมา และเสพของมีนเมาอื่นๆ การบัญญัติสิกขาบทนี้ มุ่งมิให้เสียความสำราญและความดี

๑. ศิล ที่แปลว่า ปกติ มุ่งถึงศิลปประเภทใด ?

- ก. ศิล ๕ ข. ศิล ๘
ค. ศิล ๑๐ ง. ศิล ๒๒๗

๒. ศิล ๕ เป็นข้อปฏิบัติให้มนุษย์มีความสะอาดในด้านใด ?

- ก. กายกับใจ ข. วาจากับใจ
ค. กายวาจาใจ ง. กายกับวาจา

๓. บทบัญญัติที่ปรากฏในเบญจศีล หมายถึงอะไร ?

- ก. ข้ออนุญาต ข. ข้อห้าม
ค. ข้อบังคับ ง. ข้อปฏิบัติ

๔. เบญจศีล มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?

- ก. นิจศีล ข. อนิจศีล
ค. อุโบสถศีล ง. ถูกทุกข้อ

๕. เบญจศีลบัญญัติไว้สำหรับบุคคลประเภทใด ?

- ก. ภิกษุ ข. ภิกษุณี
ค. สามเณร ง. คนทั่วไป

๖. การรักษาศีล คืออะไร ?

- ก. งดเว้นข้อห้าม ข. รักษากฎเกณฑ์
ค. ทำตามระเบียบ ง. ปฏิบัติตามกติกา

๗. ศิลที่บัญญัติขึ้นเพื่อปลูกเมตตาจิตในสัตว์นั้น หมายถึงสัตว์จำพวกใด ?

- ก. สัตว์เล็ก ข. สัตว์ใหญ่
ค. สัตว์มีคุณ ง. สัตว์ทุกจำพวก

๘. ผลสูงสุดในการรักษาศีล ๕ คืออะไร ?

- ก. ร่ำรวย ข. อายุยืน
ค. เกิดในสุคติภูมิ ง. ได้เข้าถึงนิพพาน

ศีลข้อที่ ๑ ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากการฆ่าสัตว์

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้มีเมตตาจิตในมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายป้องกันการทำลายชีวิตผู้อื่น ข้อห้าม ๓ ประการ คือ

๑) ห้ามฆ่า ไม่ว่าฆ่าเอง หรือใช้คนอื่นฆ่า

๒) ห้ามทำร้ายร่างกาย มี ๓ ลักษณะ คือ ทำให้พิการ ทำให้เสียโฉม ทำให้บาดเจ็บ

๓) ห้ามทรมาน คือ ทำการทรมาน มี ๕ ลักษณะ คือ ใช้งานหนักเกินกำลัง กักขังให้อดอยาก นำไปด้วยวิธีทรมาน เล่นสนุกแก่งสัตว์เล่น ผจญสัตว์นำสัตว์มาสู้กัน

องค์แห่งศีลข้อที่ ๑ :

- ๑) สัตว์มีชีวิต
๒) รู้ว่าสัตว์มีชีวิต
๓) จิตคิดจะฆ่า
๔) พยายามฆ่า

๕) สัตว์ตายเพราะความพยายามนั้น ถ้าครบทั้ง ๕ ข้อ ศีลขาด ถ้าไม่ครบ ๕ ข้อ ศีลต่างพร้อย

อานิสงส์ : ร่างกายสมบูรณ์ไม่พิการ มีโรคน้อย อายุยืน

๑. ศีลข้อ ๑ มุ่งส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีคุณธรรมใด ?

- ก. เมตตา กรุณา ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สัจจะ ง. สติ ๕๔

๒. ความรู้สึกหวงแหนชีวิตเกิดขึ้นได้ เพราะรักษาศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๔

๓. ข้อใดอนุโลมเข้าในการทำปาณาติบาต ?

- ก. ทำร้ายจิตใจ ข. ทำร้ายร่างกาย
ค. ทำลายทรัพย์สิน ง. ทำลายชื่อเสียง

๔. ข้อใดจัดเข้าในลักษณะแห่งปาณาติบาต ?

- ก. ฆ่า ข. ทำร้ายร่างกาย
ค. ทรมาน ง. ถูกทุกข้อ

๕. คำว่า ทรกรรม ได้แก่ การประพฤติดี๋ยมโหดแก่ใคร ?

- ก. เต็ก ข. สตรี
ค. คนชรา ง. สัตว์

๖. ยิงนกตกปลาสัตว์เพื่อความสำราญ จัดเข้าในทรรกรรมข้อใด ?

- ก. ใช้การ ข. ผจญสัตว์
ค. นำไป ง. เล่นสนุก

๗. คีลข้อที่ ๑ ขาดเพราะการกระทำในข้อใด ?

- ก. ทำให้ตาย ข. ทำให้ลำบาก
ค. ทำให้เจ็บ ง. ทำให้พิการ

๘. ข้อใดไม่จัดเป็นการผจญสัตว์ ?

- ก. ชนโค ข. กัดปลา
ค. ตีไก่ ง. ขว้างนก

๙. คำว่า ทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไป หมายถึงอย่างไร ?

- ก. บาดเจ็บ ข. พิการ
ค. ลำบาก ง. ตาย

๑๐. คนที่มีอายุสั้น เพราะผิดศีลข้อใด ?

- ก. ปาณาติบาต ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุมิฉฉาจาร ง. มสสาวาท

๑๑. คำว่า สัตว์มีชีวิต ตามสิกขาบทข้อที่ ๑ หมายถึงข้อใด?

- ก. คน ข. สัตว์
ค. มดแมลง ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. ฆ่ากันโดยบันดาลโทสะ ผิดศีลข้อ ๑ ลักษณะใด ?

- ก. โดยจงใจ ข. โดยไม่จงใจ
ค. โดยไตร่ตรอง ง. โดยใคร่ครวญ

๑๓.การชนโค ชนไก่ กัดจิ้งหรีดจัดเป็นทรมกรรมประเภทใด?

- ก. กักขัง ข. นำไป
ค. เล่นสนุก ง. ผจญสัตว์

๑๔. การทำให้พิการ จัดเข้าในการกระทำประเภทใด ?

- ก. ชั่ว ข. โจรกรรม
ค. ทำร้ายร่างกาย ง. ทรกรรม

๑๕. ตัวอย่างใด จัดเข้าในทฤษฎีข้อเล่นสนุก ?

- ก. จุดประทัดผูกหางสุนัข ข. กักขังนก
ค. ตีไก่ ง. ชนวัว

๑๖. ศิลข้อ ๑ บัญญัติไว้เพื่อปลูกฝังคุณธรรมใด ?

- ก. เมตตาการุณา ข. ความมีสติตั้งมั่น
ค. ความซื่อสัตย์ ง. ความกตัญญู

ศิลปะที่ ๒ อทินนาทานา เวมณี เว้นการลักทรัพย์

จุดมุ่งหมาย : เพื่อป้องกันการเบียดเบียนกันทางทรัพย์สินและให้เลี้ยงชีพในทางสุจริต ข้อห้าม ๓ ประการ คือ

๑) **โจรกรรม** คือ ห้ามทำเยี่ยงโจร ๑๔ อย่าง คือ ลัก ฉก กรรโชก ปล้น ตู๋ ฉ้อ หลอก ลวง ปลอม ตระบัด เปียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ยักยอก

๒) **อนโลมโจรกรรม** ทำตามใจ ได้แก่ สมใจ, ปอกลอก, รับสินบน

๓) ฉายาโจรกรรม ทำคล้ายโจร ทำโจรกรรม ถือว่า ศีลขาด ทำอนุโลมโจรกรรม ฉายาโจรกรรม ถือว่า ศีลต่างพร้อย

องค์แห่งศีลข้อที่ ๒ :

- ๑) ทรัพย์สินมีเจ้าของ
- ๒) รู้ว่าของมีเจ้าของ
- ๓) จิตคิดจะลัก
- ๔) พยายามลัก
- ๕) ได้ของนั้นมา

ถ้าครบทั้ง ๕ ข้อ คือฉลาด ถ้าไม่ครบ ๕ ข้อ คือต่างพร้อย

อานิสงส์ : มีทรัพย์มาก, สมบัติไม่ฉิบหายเพราะภัยต่างๆ

๑. ศิลข้อ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดเรื่องใด ?

- ก. ชีวิต ข. ทรัพย์สิน
ค. ร่างกาย ง. จิตใจ

๒. การสลับของดีไว้กับตน ให้ของไม่ดีแก่คนอื่น เรียกว่าอะไร ?

- ก. กรรโชก ข. สับเปลี่ยน
ค. เปียดบัง ง. ตระบัด

๓. ข้อใด จัดเข้าในการทำนุ้โครงการ ?

- ก. ลัก ข. ปล้น
ค. ฉก ง. รับสินบน

๔. พดปดให้ออนเงิน จัดเขาในโครงการมซื้อใด ?

- ก. ชูกรรโชก ข. ฉ้อโกง
ค. หลอก ง. ล่อลวง

๕. ขายสินค้าเลียนแบบ จัดเข้าในโจรกรรมข้อใด ?

- ก. ปลอม ข. ฉ้อโกง
ค. หลอก ง. ล่อลวง

๖. กู้เงินไปไม่ยอมใช้คืน จัดเข้าในโจรกรรมข้อใด ?

- ก. ลัก ข. ฉ้อ
ค. หลอก ง. ล่อลวง

๗. ข้อใดจัดเป็นโจรกรรม ?

- ก. ปล้น ข. ฆาตกรรม
ค. รับสินบน ง. หนีคดี

๘. ใช้เอกสารเท็จ จัดเป็นโจรกรรมใด ?

- ก. ตระบัด ข. ปลอม
ค. ลวง ง. หลอก

๙. คดีในข้อ งอในกระดุก มีความหมายตรงกับศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๔

๑๐. การละเมิดศีลข้อทินนาทาน ส่งผลอย่างไร ?

- ก. อายุสั้น ข. ยากจน
ค. พิการ ง. บ้า

๑๑. คำขายสิ่งผิดกฎหมาย จัดเป็นการกระทำประเภทใด ?

- ก. ยักยอก ข. เปียดบัง
ค. สับเปลี่ยน ง. ลักลอบ

๑๒. ขูให้เจ้าของตกใจกลัว ถือเอาสิ่งของไป เรียกว่าอะไร ?

- ก. ปล้น ข. ฉ้อ
ค. ฉก ง. กรรโชก

๑๓. แอบเข้าไปในบ้านคนอื่น หนีบฉวยสิ่งของเขาไป เรียกว่าอะไร ?

- ก. ตัดช่อง ข. ย่องเบา
ค. ลักลอบ ง. เปียดบัง

๑๔. แม่ทรัพย์ของตนเอง ก็ทำให้ผิดศีลข้อที่ ๒ ได้ หมายถึงข้อใด ?

- ก. ลักลอบ ข. เปียดบัง
ค. ตระบัด ง. กรรโชก

๑๕. ติดคุกเพราะขโมยของในห้าง ต้นเหตุเกิดจากการทำผิดศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๑๖. คนชอบขโมยของ ควรแก้ด้วยการรักษาศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๑๗. คำว่า ทรัพย์ ในศีลข้อที่ ๒ หมายถึงทรัพย์ชนิดใด ?

- ก. สังหาริมทรัพย์ ข. อสังหาริมทรัพย์
ค. ทรัพย์สมบัติ ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. ข้อใด เป็นฉาโยโจรกรรมข้อว่า ฆาตกรรม ?

- ก. ลักทรัพย์ ข. ทำลายทรัพย์สิน
ค. รับซื้อของโจร ง. รับสินบน

๑๙. รับซื้อของขโมยมาเพื่อขายแก๊งกำไร เป็นอนุโลมโจรกรรมข้อใด ?

- ก. ลักลอบ ข. ปลอกลอก
ค. รับสินบน ง. สมโจร

ศีลข้อที่ ๓ กาเมสุมิจจารา เวรมณี เว้นการประพฤติดินกาม

จุดมุ่งหมาย : เพื่อป้องกันการเสพกามในทางที่ผิด และป้องกันการล่วงละเมิดในคู่ครองของคนอื่น

ข้อห้าม : ห้ามร่วมประเวณีกับบุคคลต้องห้าม คือ

๑) หญิงต้องห้ามสำหรับชาย ได้แก่ หญิงที่อยู่กับชายฉันสามีภรรยา, อยู่ในความปกครองของพ่อแม่, หญิงนักบวช, สายโลหิต, หญิงที่กฎหมายห้าม เช่น ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

๒) ชายต้องห้ามสำหรับหญิง ได้แก่ ชายอื่นนอกจากสามีตน, นักบวช

องค์แห่งศีลข้อที่ ๓ :

- ๑) บุคคลต้องห้าม
๒) จิตคิดจะเสพกับบุคคลต้องห้าม
๓) พยายามเสพ
๔) อวัยวะเครื่องเสพจรดถึงกัน
ถ้าครบทั้ง ๔ ข้อ ศีลขาด
ถ้าไม่ครบ ๔ ข้อ ศีลต่างพร้อย

อานิสงส์ : ไม่มีศัตรูเบียดเบียน,ไม่เกิดเป็นหญิง, เกษะ

๑. ศีลข้อที่ ๓ ต้องการให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนเช่นไร ?

- ก. พุทความจริง ข. ไม่นอกใจคู่ครอง
ค. มีเมตตา ง. ทำงานสุจริต

๒. การประพฤติผิดประเวณี เป็นการล่วงละเมิดศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๔

๓. ศีลข้อที่ ๓ เป็นประโยชน์โดยตรงแก่สถาบันใด ?

- ก. ครอบครัว ข. การศึกษา
ค. การเงิน ง. การเมือง

๔. การรักษาศีลข้อที่ ๓ ช่วยลดปัญหาสังคมด้านใด ?

- ก. อาชญากรรม ข. คนว่างงาน
ค. ละเมิดทางเพศ ง. ยาเสพติด

๕. สามภรรยาที่รักและซื่อตรงต่อกัน เพราะศีลข้อใด ?

- ก. ปาณาติปาตา เวรมณี ข. อทินนาทานา เวรมณี
ค. กาเมสุมิฉฉาจา เวรมณี ง. มุสาวาทา เวรมณี

๖. หญิงที่อยู่ในพิทักษ์รักษาของบิดามารดา ตรงกับข้อใด ?

- ก. ลูกสาว ข. ลูกสะใภ้
ค. หลานสาว ง. หลานสะใภ้

๗. ปัญหาสังคมข้อใด เกิดเพราะละเมิดศีลข้อที่ ๓ ?

- ก. หย่าร้าง ข. อาชญากรรม
ค. ลักขโมย ง. ทำร้ายร่างกาย

๘. ชายต้องห้าม ได้แก่ชายประเภทใด ?

- ก. นักบวช ข. ภิกษุ สามเณร
ค. พี่ชาย น้องเขย ง. ถูกทุกข้อ

ศีลข้อที่ ๔ มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากการพูดปด

จุดมุ่งหมาย : เพื่อป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตน ทำลายผลประโยชน์ของผู้อื่นด้วยคำพูดไม่จริง ช่วยส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อกัน

ข้อห้าม ๓ ประการ คือ

๑) มุสา คือ การโกหก เช่น ปด, หลอก, กลับคำ, พูดเกินจริง, พูดคลุมเครือ, ยุยงให้แตกกัน, พูดยอ, ทนسابาน, พูดอำความ, อวดอ้างวิชาให้เขาเชื่อ

๒) อนุโลมมุสา พูดเรื่องไม่จริง ที่ไม่ใช่เพื่อโกหก แต่มุ่งให้เขาเจ็บใจ เช่น สับปลับ พูดกลับกลอกไปมา, พูดประชด

๓) ปฏิสสวะ รับคำแล้วไม่ทำตาม เช่น ผิดสัญญา, คินคำ คือว่าจะให้แล้วไม่ให้

องค์แห่งศีลข้อที่ ๔ :

๑) เรื่องไม่

๒) จิตคิดจะพูดให้ผิดจากความจริง

๓) พยายามพูดออกไป

๔) ผู้ฟังเข้าใจเนื้อความนั้น

ถ้าครบทั้ง ๔ ข้อ ศีลขาด ถ้าไม่ครบ ๔ ข้อ ศีลต่างพร้อย

อานิสงส์ : อินทรีย์ ๕ ผ่องใส, มีพื้นเรียบดี, กลิ่นปากหอม, วาจาศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เชื่อถือ, ไม่พูดติดอ่าง, ไม่เป็นใบ้

๑. ข้อใด เป็นความผิดที่นับเข้าในมุสาวาทา ?

- ก. โวหาร ข. สำคัญผิด
ค. พลั้ง ง. คินคำ

๒. มุสาวาทา แสดงออกได้ทางใดบ้าง ?

- ก. กาย ข. วาจา
ค. ใจ ง. กาย วาจา

๓. รู้แต่สันนิษฐานว่าไม่รู้ เป็นความเท็จเกิดขึ้นทางใด ?

- ก. กาย ข. วาจา
ค. ใจ ง. ถูกทุกข้อ

๔. คำพูดเช่นใด ทำให้แตกความสามัคคี ?

- ก. ส่อเสียด ข. หลอก
ค. สับปลับ ง. กลับคำ

๕. มุสาวาทาประเภทเสริมความ ตรงกับข้อใด ?

- ก. พูดให้แตกกัน ข. พูดกลับคำ
ค. พูดเกินจริง ง. พูดเล่นสำนวน

๖. พูดเพื่อทำลายประโยชน์คนอื่น ผิดศีลข้อใด ?

- ก. ข้อที่ ๒ ข. ข้อที่ ๓
ค. ข้อที่ ๔ ง. ข้อที่ ๕

๗. มุสาวาทาทางกาย มีลักษณะตรงกับข้อใด ?

- ก. เล่าความเท็จ ข. ทำเอกสารเท็จ
ค. แจ้งความเท็จ ง. ให้การเท็จ

๘. ข้อใด จัดเป็นอนุโลมมุสา ?

- ก. สับปลับ ข. ทำเลศ
ค. เพ้อเจ้อ ง. พลั้ง

๙. รับคำทอนแล้วภายหลังไม่ปฏิบัติตาม เรียกว่าอะไร ?

- ก. ผิดสัญญา ข. คืนคำ
ค. เสียสัตย์ ง. โวหาร

๑๐. ผู้มีปกติไม่พูดมุสา ย่อมได้รับผลเช่นใด ?

- ก. น่าเชื่อถือ ข. อายุยืน
ค. สุขภาพดี ง. ไม่หลงลืม

๑๑. ศีลข้อที่ ๔ ผู้รักษาดองดเว้นเรื่องใด ?

- ก. ข่าสั่ว ข. ลักทรัพย์
ค. พูดเท็จ ง. ดื่มสุรา

๑๒. ข้าราชการถวายสัตย์ แต่ไม่ปฏิบัติตามนั้น เรียกว่าไร?

- ก. ผิดสัญญา ข. คืนคำ
ค. เสียสัตย์ ง. หลอกลวง

๑๓. หลอกให้คนหลงเชื่อว่ารู้วิชาคงกระพัน เป็นมุสาประเภทใด ?

- ก. มารยา ข. ทำเลศ
ค. เสริมความ ง. ทำเล่ห์กระเท่ห์

๑๔. ตั้งใจจะพูดอย่างหนึ่ง แต่ปากไหลไปพูดอีกอย่างหนึ่ง เรียกว่าอะไร ?

- ก. โวหาร ข. นิยาย
ค. สำคัญผิด ง. พลั้ง

ศีลข้อที่ ๕ สุราเมรัยขบปมาทัญฐานา เวมณิ

เว้นจากการดื่มสุรา เมรัย และเสพของมึนเมา

จุดมุ่งหมาย : เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภัยพิบัติต่อสุขภาพ และความปลอดภัยอันจะเกิดจากการดื่มสุราและเมรัย

ข้อห้าม : ห้ามดื่มน้ำเมาและห้ามเสพสิ่งเสพติดให้โทษ

๑) น้ำเมา มี ๒ ชนิด คือ สุรา (น้ำเมาที่กลั่นแล้ว) เมรัย (เมายังไม่ได้กลั่น เพียงแต่ดองไว้ เช่น สาโท กระแช่)

๒) สิ่งเสพติดให้โทษ เช่น ฝิ่น กัญชา มอร์ฟิน เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์

องค์แห่งศีลข้อที่ ๕ :

- ๑) เป็นน้ำเมาหรือสิ่งเสพติด
๒) จิตคิดจะดื่มหรือเสพ
๓) พยายามดื่มหรือเสพ
๔) ดื่มหรือเสพเข้าสู่ร่างกาย

ถ้าครบทั้ง ๔ ข้อ ศีลขาด ถ้าไม่ครบ ๔ ข้อ ศีลต่างพร้อย

อานิสงส์ : มีสติทุกเมื่อ ระลึกถึงสิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว, ไม่เป็นบ้า, มีปัญญามาก, คนนับถือ เชื่อถ้อยคำ

๑. ปัญหาเสพยาเสพติด สะท้อนว่าสังคมไม่รักษาศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๕

๒. สุรา ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นวัตถุต้องห้ามของศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๒ ข. ข้อ ๓
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๓. ศีลข้อ ๕ สอนให้งดเว้นเรื่องใด ?

- ก. ข่าสั่ว ข. ลักทรัพย์
ค. พูดเท็จ ง. ยาเสพติด

๔. โครงการเมาไม่ขับ สนับสนุนให้งดเว้นเรื่องใด ?

- ก. ข่าสั่ว ข. ลักทรัพย์
ค. พูดเท็จ ง. ดื่มสุรา

๕. ข้อใด เป็นโทษของการดื่มสุรา ?

- ก. โหดร้าย ข. มือไว
ค. ใจเร็ว ง. เกิดโรค

๖. ข้อใด เป็นโทษเกิดจากการดื่มสุราเมรัย ?

- ก. อายุสั้น ข. ยากจน
ค. เสียสัตย์ ง. เสียสติ

๗. ข้อใด เป็นกฎหมายเกี่ยวข้องกับศีลข้อที่ ๕ ?

- ก. ห้ามข่าสั่วในวัด ข. ห้ามดื่มสุราในวัด
ค. ห้ามขายอาวุธในวัด ง. ห้ามเล่นพนันในวัด

๘. ดื่มสุราเป็นเหตุให้เกิดโทษแก่ตนและผู้อื่น เพราะเหตุใด ?

- ก. ประพฤติชั่วดุด ข. ทอนกำลังปัญญา
ค. ก่อการวิวาท ง. เสียสุขภาพ

๙. นโยบายรัฐปราบปรามยาเสพติด สนับสนุนศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๑๐. ข้อใดบัญญัติเป็นกฎหมายห้ามทำผิดศีลข้อที่ ๕ ในวัด?

- ก. ห้ามข่าสั่ว ข. ห้ามดื่มสุรา
ค. ห้ามขายอาวุธ ง. ห้ามเล่นการพนัน

๑๑. ศิลข้อที่ ๕ ป้องกันความเสียหายอันเกิดจากเรื่องใด ?

- ก. การหลอกลวง ข. การขาดเมตตา
ค. การขาดสติ ง. การลักขโมย

๑๒. ศิลข้อที่ ๕ เป็นหลักประกันเรื่องใด ?

- ก. ชีวิต ข. ทรัพย์สิน
ค. ครอบครัว ง. สุขภาพ

บทที่ ๓ เบญจธรรม ความหมายของเบญจธรรม

เบญจธรรม หรือ เบญจกัลยาณธรรม แปลว่า ธรรม ๕ อย่าง ที่ควรปฏิบัติคู่กับศีล ๕ เป็นข้อปฏิบัติที่ทำให้การรักษาศีลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑. หลักธรรมสำหรับประพจน์ควบคู่กับศีล ๕ เรียกว่าอะไร?

- ก. กัลยาณธรรม ข. โลกธรรม
ค. มนุษยธรรม ง. อริยธรรม

๒. ข้อใด สนับสนุนการจะรักษาศีล ๕ ให้มั่นคง ?

- ก. เบญจศีล ข. เบญจธรรม
ค. เจตนา ง. วิรติ

๓. ข้อใด จัดเข้าในเบญจธรรม ๕ ประการ ?

- ก. สारวมกาย ข. สारวมวาจา
ค. สारวมกาม ง. สारวมจิต

๔. เบญจธรรมมีความหมายตรงกับข้อใด ?

- ก. ธรรม ๕ อย่าง ข. ธรรมสำหรับคนดี
ค. สัมมาอาชีวะ ง. ธรรมสำหรับ ๕ คน

๕. ข้อใดไม่จัดเข้าในเบญจธรรม ?

- ก. สติสัมปชัญญะ ข. หิริโอตตปเป
ค. สัมมาอาชีวะ ง. เมตตากรุณา

๖. เบญจศีล เบญจธรรม มีประโยชน์กับใคร ?

- ก. ตนเอง ข. ครอบครัว
ค. ประเทศชาติ ง. ทุกข้อ

เบญจธรรมข้อที่ ๑ เมตตากรุณา

เมตตา กรุณา คือ ความคิดปรารถนาจะให้เขาเป็นสุขปราศจากทุกข์ แบ่งได้เป็น ๒ ประการคือ

๑) เมตตา คือ ความคิดปรารถนาจะให้เขาเป็นสุข ธรรมข้อนี้เป็นเหตุให้คิดเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

๒) กรุณา ได้แก่ ความคิดปรารถนาจะให้เขาปราศจากทุกข์ เป็นเหตุให้คิดช่วยทุกข์ภัยของกันและกัน ธรรมข้อนี้เป็นการสนับสนุนการรักษาศีลข้อ ๑ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑. เบญจธรรมข้อที่ ๑ ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมเช่นใด ?

- ก. เมตตาต่อกัน ข. รักษาศีลได้มั่นคง
ค. ซื่อตรงต่อกัน ง. มีสติรอบคอบ

๒. รู้จักช่วยเหลือยามตกทุกข์ได้ยาก เป็นเบญจธรรมข้อใด ?

- ก. เมตตา ข. กรุณา
ค. สัมมาอาชีวะ ง. ความมีสัจย์

๓. คนไม่ฆ่าสัตว์ แต่ปราศจากความสงสาร ตรงกับข้อใด ?

- ก. มีศีลธรรม ข. มีศีลแต่ขาดธรรม
ค. ขาดศีลแต่มีธรรม ง. ขาดศีลธรรม

๔. เบญจธรรมข้อ ๑ สนับสนุนการแก้ปัญหาสังคมด้านใด ?

- ก. อาชญากรรม ข. โจรกรรม
ค. ทุจริตคอร์รัปชัน ง. ยาเสพติด

๕. เบญจธรรมข้อใด ทำให้มนุษย์ไม่เบียดเบียนต่อกัน ?

- ก. เมตตา กรุณา ข. สัมมาอาชีวะ
ค. วาจาสัตย์ ง. สติรอบคอบ

๖. การช่วยเหลือคนบาดเจ็บ เป็นกัลยาณธรรมใด ?

- ก. เมตตา ข. กรุณา
ค. สัมมาชีพ ง. สติรอบคอบ

เบญจธรรมข้อที่ ๒ สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ

สัมมาอาชีวะ คือ การหาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบ คือชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยศีลธรรม การประกอบสัมมาอาชีวะต้องเป็นธรรมใน ๓ ส่วน คือ

๑) การประพฤติเป็นธรรมในกิจการ ได้แก่ ทำกิจการใดๆ ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความอุตสาหะตั้งใจทำให้สำเร็จด้วยดี ไม่บิดพลิ้วหลีกเลี่ยงการงานที่ตนทำนั้น

๒) การประพฤติเป็นธรรมในบุคคล ได้แก่ ความเป็นผู้ซื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป ไม่หลอกลวง ไม่เห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว

๓) การประพฤติเป็นธรรมในวัตถุ ได้แก่ ความเป็นผู้ซื่อตรงต่อวัตถุ ไม่ปลอมปน ไม่หลอกลวงให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าวัตถุนั้นๆ เป็นของดีเยี่ยมเกินกว่าความเป็นจริง ธรรมข้อนี้เป็นการสนับสนุนการรักษาศีลข้อ ๒ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑. สัมมาอาชีวะ ในเบญจธรรมข้อที่ ๒ หมายถึงข้อใด ?

- ก. เลี้ยงชีพชอบ ข. ตั้งใจชอบ
ค. เจริญชอบ ง. ดำริชอบ

๒. การแสวงหาทรัพย์โดยสุจริต เป็นเบญจธรรมข้อใด ?

- ก. สัมมาอาชีวะ ข. ความมีสัจย์
ค. ความมีสติ ง. ความมีเมตตา

๓. ทุจริตคอร์ปชั่นงบประมาณแผ่นดิน ขาดเบญจธรรมใด ?

- ก. สัมมาอาชีวะ ข. ความมีสติ
ค. ความมีกรุณา ง. ความมีสัจย์

๔. คนไม่ดื่มสุราแต่จำหน่ายสุราหนีภาษีขาดเบญจธรรมใด?

- ก. ความเที่ยงธรรม ข. สัมมาอาชีวะ
ค. ความมีสติ ง. ความมีสัจย์

๕. โครงการพระราชดำริใด สอดคล้องกับเบญจธรรมข้อที่ ๒ ?

- ก. แก้มลิง ข. แก่เลี้ยงดิน
ค. ฝนหลวง ง. เศรษฐกิจพอเพียง

๖. ทุจริตโครงการอาหารกลางวัน เชื่อว่าประพฤติไม่เป็นธรรมในข้อใด ?

- ก. บุคคล ข. วัตถุ
ค. กิจการ ง. ถูกทุกข้อ

๗. โครงการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดเข้าในกัลยาณธรรมข้อใด ?

- ก. ความมีสติ ข. สัมมาอาชีวะ
ค. ความมีสัจย์ ง. ความมีเมตตา

เบญจธรรมข้อที่ ๓ กามสังวร ความสำรวมในกาม

ความสำรวมในกาม ได้แก่ กิริยาที่ระมัดระวังไม่ประพฤตินอกมากในกาม คุณข้อนี้ทำให้ผู้ประพฤติตามเป็นผู้บริสุทธิ์ ผ่องใส มีสง่าราศี พ้นจากความติณีนินทาได้ ธรรมข้อนี้จัดตามเพศของบุคคลได้เป็น ๒ คือ

๑) สทหารสันโดษ ความพอใจด้วยภรรยาของตน เป็นคุณสำหรับชาย

๒) ปติวัตร ความจงรักภักดีความซื่อสัตย์ต่อสามีของตน เป็นคุณสำหรับหญิง ธรรมข้อนี้เป็นการสนับสนุนการรักษาศีลข้อ ๓ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๑. เบญจธรรมข้อใด ทำให้ผู้ประพฤติไม่นอกใจคู่ครอง ?

- ก. สัมมาอาชีวะ ข. สำรวมในกาม
ค. ความมีสัจย์ ง. ความมีสติ

๒. เบญจธรรมข้อ ๓ เป็นหลักปฏิบัติระหว่างใครกับใคร ?

- ก. ลูก-พ่อแม่ ข. ศิษย์-อาจารย์
ค. สามี-ภรรยา ง. นาย-บ่าว

๓. ผู้ประพฤติตามเบญจธรรมข้อ ๓ ย่อมได้รับผลเช่นไร ?

- ก. ตั้งใจเรียน ข. เคารพพ่อแม่
ค. เชื้อฟงครู ง. ไม่เป็นคนเจ้าชู้

๔. ข้อใดเป็นโทษของการไม่สำรวมในกาม ?

- ก. เสียทรัพย์ ข. เสียงาน
ค. เสียคำพูด ง. ถูกทุกข้อ

๕. ปัญหาหย่าร้างในสังคม เพราะขาดเบญจธรรมใด ?

- ก. เมตตากรุณา ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สำรวมในกาม ง. ความมีสติ

๖. สามีไม่นอกใจภรรยาครองคู่อยู่จนแก่เฒ่า ตรงกับข้อใด ?

- ก. สทหารสันโดษ ข. ปติวัตร
ค. สำรวมในกาม ง. ถูกทุกข้อ

๗. สทหารสันโดษ เป็นคุณสำหรับระดับชายประเภทใด ?

- ก. อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ข. แต่งงานแล้ว
ค. โสด ง. สูงอายุ

๘. ภรรยาตั้งใจปรนนิบัติสามี ไม่บกพร่องในหน้าที่ ตรงกับข้อใด ?

- ก. สทหารสันโดษ ข. ปติวัตร
ค. สำรวมในกาม ง. ถูกทุกข้อ

๙. ความสำรวมในกาม เป็นอุปการะแก่การรักษาศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๓
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

เบญจธรรมข้อที่ ๔ ความมีสัจย์

ความมีคำสัตย์ ได้แก่ กิริยาที่ประพฤติตนเป็นคนตรง มี ๔ ประการ คือ

๑) ความเที่ยงธรรม ได้แก่ ความประพฤติเป็นธรรมในกิจการ อันเป็นหน้าที่ของตน ไม่ประพฤติผิดด้วยอำนาจอคติ

๒) ความซื่อตรง ได้แก่ ความประพฤติตรงต่อบุคคลผู้เป็นมิตร และต้องเว้นจากโทษ ๔ สถานคือ ปอกลอกเพื่อนดีแต่พูด ประจบสอพลอ ซักชวนในทางเสื่อมเสีย

๓) สวามิภักดิ์ ได้แก่ ความจงรักภักดีในเจ้าของตน เมื่อยอมยกบุคคลใดเป็นเจ้าของตนแล้ว เช่น ข้าราชการถือพระเจ้าแผ่นดินเป็นเจ้าของตน ก็ประพฤติซื่อสัตย์ต่อบุคคลนั้น

๔) ความกตัญญู ได้แก่ ความเป็นผู้รู้อุปการะที่ท่านได้ทำแล้วแก่ตน ยกย่องนับถือท่านผู้นั้น ไม่แสดงอาการลบหลู่ดูหมิ่น หรือยกตนดีเสมอท่าน

๑. การประพฤติตนเป็นคนซื่อตรงไม่คดโกง เป็นเบญจธรรมข้อใด ?

- ก. เมตตา กรุณา ข. สำนวนในกาม
ค. ความมีสัจจะ ง. ความมีสติ

๒. เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เป็นความมีสัจจะข้อใด ?

- ก. สวามิภักดิ์ ข. ซื่อตรง
ค. เทียงธรรม ง. กตัญญู

๓. ความเทียงธรรมในเบญจธรรมข้อ ๔ ตรงกับข้อใด ?

- ก. ตรงต่อหน้าที่ ข. ซื่อตรงต่อมิตร
ค. ภักดีต่อบุคคล ง. รู้คุณท่าน

๔. การทำงานไม่ตกอยู่ในอำนาจอคติเป็นความมีสัจจะข้อใด?

- ก. ความเทียงธรรม ข. ความซื่อตรง
ค. ความสวามิภักดิ์ ง. ความกตัญญู

๕. ความมีสัจจะ สนับสนุนการรักษาศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๖. คนพูดโกหก ได้ชื่อว่าไม่ประพฤติกัลยาณธรรมข้อใด ?

- ก. เมตตา ข. กรุณา
ค. ความมีสัจจะ ง. ความมีสติ

๗. ศีลข้อที่ ๔ ควรประพฤติคู่กับกัลยาณธรรมข้อใด ?

- ก. ความมีสติ ข. สัมมาอาชีวะ
ค. ความมีสัจจะ ง. ความมีเมตตา

๘. การแสดงความจงรักภักดีในพระมหากษัตริย์ จัดเข้าในความมีสัจจะข้อใด ?

- ก. ความกตัญญู ข. ความซื่อตรง
ค. สวามิภักดิ์ ง. ความเทียงธรรม

๙. ความยุติธรรมไม่มีในโลก แก่ได้ด้วยความมีสัจจะข้อใด ?

- ก. ความกตัญญู ข. ความซื่อตรง
ค. สวามิภักดิ์ ง. ความเทียงธรรม

เบญจธรรมข้อที่ ๕ ความมีสติรอบคอบ

ความมีสติรอบคอบ ได้แก่ ความเป็นผู้มีสติตรองจรรยา ไม่เลินเล่อประมาทในกิจการต่าง ๆ ๔ สถาน คือ

๑) ความรู้จักประมาณในอาหารที่จะพึงบริโภค ได้แก่ รู้จักบริโภคอาหารไม่ให้มากเกินไปหรือน้อยเกินไป บริโภคอาหารให้เป็นเวลา บริโภคพอสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่เราหาได้ ไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินไป ไม่อดอยากจนเกินไป

๒) ความไม่เลินเล่อในการทำงาน ได้แก่ การไม่ทอดธุระเพิกเฉยในการทำงาน เอาใจใส่การทำงานให้ถูกต้องแก่กาลเทศะ ไม่ปล่อยให้เสื่อมเสีย

๓) ความมีสัมปชัญญะในการประพฤติตัว ได้แก่ ความรู้รอบคอบในกิจการต่างๆ ตรัสรองให้เห็นก่อนว่ามีคุณหรือมีโทษ มีประโยชน์ควรหรือไม่ควร

๔) ความไม่ประมาทในธรรม ได้แก่ ความเป็นผู้มีสติ เห็นว่ามนุษย์ทุกคนจะต้องประสบกับความแก่ ความเจ็บและความตาย เตรียมตัวป้องกันทุกข์ทั้ง ๓ ประการนี้

๑. ความมีสติรอบคอบ ควรประพฤติคู่กับศีลข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๓ ง. ข้อ ๕

๒. ข้อใด ชื่อว่าไม่ประมาทเลินเล่อในการทำงาน ?

- ก. ขยันชวนช่วย ข. ไม่ทอดธุระ
ค. มีความรับผิดชอบ ง. ถูกทุกข้อ

๓. เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ต้องรักษาศีล ๕ คู่กับหลักธรรมใด ?

- ก. ทาน ข. ภาวนา
ค. ปัญญา ง. เบญจธรรม

๔. สติสัมปชัญญะมีประโยชน์กับใครมากที่สุด ?

- ก. นักเรียน ข. ทหาร
ค. พระสงฆ์ ง. ทุกคน

๕. การดื่มสุรา เป็นปฏิปักษ์โดยตรงต่อคุณธรรมใด ?

- ก. เมตตา ข. สัมมาชีพ
ค. มีสัจจะ ง. สติรอบคอบ

๖. คนขาดกัลยาณธรรมใด ไม่รักษาศีลข้อ ๕ ให้บริบูรณ์ได้?

- ก. เมตตา ข. ความมีสัจจะ
ค. กามสังวร ง. ความมีสติ

๑๓. การทำร้ายคนอื่นจนแขนขาด จัดเข้าในข้อใด ?
 ก. บาดเจ็บ ข. เสียโฉม
ค. พิการ ง. ทรกรรม

๑๔. อทินนาทานา เวรมณี บัญญัติขึ้นเพื่ออะไร ?
 ก. มีสติยับยั้ง ข. ปราบปรามต่อกัน
 ค. ป้องกัน ง. **เลี้ยงชีวิตลูกทาง**

๑๕. คำว่า ทรัพย์ ในสิกขาบทที่ ๒ หมายถึงทรัพย์สินใด ?
 ก. บ้านที่ดิน ข. เงินทอง
 ค. รถยนต์ ง. **ถูกทุกข้อ**

๑๖. เจตนานำทรัพย์สินของตนเองหลักเลี้ยงภริยา ตรงกับข้อใด ?
 ก. ลักลอบ ข. เบียดบัง
 ค. ตระบัด ง. กรรโชก

๑๗. การขู่ให้เจ้าของทรัพย์ตกใจกลัวและถือเอาสิ่งของไป เรียกว่าอะไร ?
 ก. ปล้น ข. ฉ้อ
 ค. ฉก ง. **กรรโชก**

๑๘. ข้อใด เป็นความผิดศีลข้อ ๒ เรื่องโจรกรรม ?
 ก. ปล้น ข. รับสินบน
 ค. ทำลายทรัพย์สิน ง. **รับซื้อของโจร**

๑๙. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันความเสียหายในเรื่องใด ?
 ก. ชีวิต ข. ทรัพย์สิน
ค. การครองเรือน ง. คำพูด

๒๐. หญิงหลอกลวง ชายหลายรัก หมายถึงการทำผิดศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑ ข. ศีลข้อ ๒
ค. ศีลข้อ ๓ ง. ศีลข้อ ๕

๒๑. ข้อใด เป็นการทำความผิดศีลข้อ ๓ ?
 ก. แลกคู่นอน ข. ขายบริการทางเพศ
 ค. ซื้อบริการทางเพศ ง. **ถูกทุกข้อ**

๒๒. การทำความผิดศีลข้อ ๓ ได้รับโทษอย่างไร ?
 ก. เกิดโรคภัย ข. ครอบครัวแตกแยก
 ค. ตกนรก ง. **ถูกทุกข้อ**

๒๓. มุสาวาท คือคำพูดเช่นไร ?
 ก. คำโกหก ข. คำจริง
 ค. คำไพเราะ ง. **คำสรรเสริญ**

๒๔. นางสาวท แสดงออกได้ทางใด ?

- ก. ทางกาย ข. ทางวาจา
ค. ทางใจ ง. ทางกาย วาจา

๒๕. การกล่าววาจาไพเราะมีประโยชน์ เป็นการรักษาศิล
ข้อใด ?

- ก. ข้อ ๑ ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔ ง. ข้อ ๕

๒๖. พุดประชดให้คนอื่นเจ็บใจ ตรงกับข้อใด ?

- ก. สับปลับ ข. ทำเลศ
ค. เพ้อเจ้อ ง. เสียดแทง

๒๗. ให้คำมั่นว่าจะเลิกเสพยาบ้า แต่ยังเสพอยู่อีก ตรงกับ
ข้อใด ?

- ก. ใจอ่อน ข. กลัวเสียเพื่อน
ค. เสียดสตัย ง. ทนไม่ได้

๒๘. ศิลข้อ ๔ บัญญัติไว้เพื่อมุ่งให้คนมีคุณธรรมใด ?

- ก. ความกตัญญู ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความมัธยัสถ์ ง. ความอดทน

๒๙. ยาบ้าคนเสพถึงตาย คนชายติดคุก แก่ด้วยศิลปข้อใด ?

- ก. ศิลข้อ ๕ ข. ศิลข้อ ๔
ค. ศิลข้อ ๓ ง. ไม่มีข้อถูก

๓๐. ข้อใด เป็นสาเหตุสำคัญให้คนประมาทขาดสติ ?

- ก. ง่วงนอน ข. เมาสุรา
ค. เจ็บไข้ ง. ใจลอย

๓๑. ศิลข้อ ๕ ป้องกันความเสียหายจากสาเหตุใด ?

- ก. ความซึ่ปด ข. ความโหดร้าย
ค. ความขาดสติ ง. ความมื่อไว

๓๒. คนมีศิลป แต่ขาดความเมตตาปราณี ถือเป็นคนเช่นไร ?

- ก. คนลวงโลก ข. คนมีคุณธรรม
ค. คนมีน้ำใจ ง. คนใจจิตใจดำ

๓๓. กัลยาณธรรมข้อใด สนับสนุนการรักษาศิลข้อ ๑ ให้
มั่นคงยิ่งขึ้น ?

- ก. เมตตา กรุณา ข. สัมมาอาชีวะ
ค. กามสังวร ง. ความมีสตัย

๓๔. กัลยาณธรรมข้อ ๑ ช่วยแก้ปัญหาสังคมด้านใด ?

- ก. อาชญากรรม ข. โจรกรรม
ค. ทุจริตคอร์รัปชั่น ง. ยาเสพติด

๓๕. ศิลข้อ ๒ ควรประพฤติคู่กับกัลยาณธรรมข้อใด ?

- ก. สติสัมปชัญญะ ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สัจจะ ง. เมตตา

๓๖. มีชีวิตพอยู่พอกิน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตรงกับ
ข้อใด ?

- ก. สัมมาสังกัปปะ ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สัมมาวายามะ ง. สัมมาสมาธิ

๓๗. กัลยาณธรรมใดปรับปรุงพฤติกรรมชอบขโมยของคนอื่นได้?

- ก. สัมมาชีพ ข. สหารสันโดษ
ค. ความมีสติ ง. ความเที่ยงธรรม

๓๘. ขยันทำกินด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยให้ศิลปข้อใด
มั่นคง ?

- ก. ศิลข้อ ๑ ข. ศิลข้อ ๒
ค. ศิลข้อ ๓ ง. ศิลข้อ ๔

๓๙. การไม่ประพฤติผิดในกาม จัดเป็นสุจริตใด ?

- ก. กายสุจริต ข. วจีสจจริต
ค. มโนสุจริต ง. ถูกทุกข้อ

๔๐. กัลยาณธรรมใด สนับสนุนการรักษาศิลข้อ ๓ ให้
มั่นคงยิ่งขึ้น ?

- ก. เมตตา ข. กามสังวร
ค. สัจจะ ง. สติสัมปชัญญะ

๔๑. ชายรักเดียวใจเดียว ไม่นอกใจภรรยาตน ตรงกับข้อใด ?

- ก. ปติวัตร ข. สหารสันโดษ
ค. มัตตัญญูตา ง. ถูกทุกข้อ

๔๒. สตรีรักเดียวใจเดียว ไม่นอกใจสามีตน ตรงกับข้อใด ?

- ก. ปติวัตร ข. สหารสันโดษ
ค. รักนวลสงวนตัว ง. เบญจกัลยาณี

๔๓. คนพุดมูสา นอกจากต้องรักษาศิลแล้ว ควรประพฤติ
กัลยาณธรรมใด ?

- ก. เมตตา ข. กรุณา
ค. ความมีสตัย ง. ความมีสติ

๔๔. ผู้มักจะเดือดร้อนเพราะมีนิสัยโกหก ควรประพฤติ
กัลยาณธรรมใด ?

- ก. เมตตา ข. สัมมาชีพ
ค. ความมีสตัย ง. ความมีสติ

๔๕. ใครปฏิบัติตนตามกัลยาณธรรมข้อ ๔ ?

- ก. แดงกตัญญู ข. เเดนชื่อตรง
ค. ดวงมีความยุติธรรม ง. ถูกทุกข้อ

๔๖. ลูกรู้จักคุณมารดาบิดา ได้ชื่อว่าเป็นคนเช่นไร ?

- ก. คนเที่ยงธรรม ข. คนกตัญญู
ค. คนชื่อตรง ง. คนจงรักภักดี

๔๗. ความมีสติรอบคอบ ส่งเสริมการรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๔๘. การปฏิบัติในข้อใด เป็นการทำความดีตามหลักกัลยาณธรรมข้อ ๕ ?

ก. มีเมตตา

ข. มีอาชีพรุจิรุต

ค. มีความจริงใจ

ง. มีสติรอบคอบ

๔๙. การดื่มสุรา เป็นปฏิปักษ์ต่อกัลยาณธรรมใด ?

ก. มีสติรอบคอบ

ข. เมตตากรุณา

ค. สัมมาชีพ

ง. กามสังวร

๕๐. คนมีสติรอบคอบ ด้อย่างไร ?

ก. ทำไม่ผิดพลาด

ข. พูดไม่ผิดพลาด

ค. คิดไม่ผิดพลาด

ง. ถูกทุกข้อ

การผ่านการศึกษาอย่าหลบเลี่ยง
จากทุกก้าวชีวิตที่ยาวไกล
ต้องปวดร้าวทนทุกข์สนุกสนาน
ต้องการเต็มประสบการณ์มากอีกนิด
ต้องมีความรอบรู้คู่ความคิด
ต้องมีความรู้ดีในจิตใจ

มิใช่เพียงความดีที่เคลื่อนไหว
เป็นตามวัยเป็นวิถีที่น่าชม
มีหลายการก้าวถูกและก้าวผิด
เพื่อพิชิตทางผืนนั้นไม่ไกล
เป็นเข็มทิศจีพีเอสไม่เหลวไหล
อย่าทิ้งให้ศีลธรรมต่ำค่าเอ๋ย